

Möte 5 med e-kronans dialogforum

Riksbanken, 2022-12-07

Tema – beredskap och offline

Lars Andersson

Vad är beredskap?

- **Civil beredskap** är ett samlingsbegrepp som innebär en civil aktörs samlade förmåga att förebygga, motstå och hantera oönskade händelser av olika allvarlighetsgrad.
- **Fredstida krissituationer** kännetecknas av att de avviker från det normala, drabbar stora delar av samhället, hotar grundläggande värden, innebär en allvarlig störning av viktiga samhällsfunktioner och kräver samordnade och skyndsamma åtgärder från flera aktörer.
- **Krisberedskap** omfattar de förberedelser som civila aktörer genomför för att säkerställa en samlad förmåga att förebygga, motstå och hantera fredstida krissituationer.

Vad är beredskap? (forts)

- **Höjd beredskap** beslutas av regeringen och kan vara antingen skärpt beredskap eller högsta beredskap. Om Sverige är i krig gäller högsta beredskap. En beredskapshöjning innebär att totalförsvaret aktiveras och är ett sätt för samhället att snabbt ställa om för att fungera vid krigsfara och ytterst i krig.
- **Totalförsvaret** är sådan verksamhet som behövs för att förbereda Sverige för krig.
  - Det **civila försvaret** omfattar all den civila verksamhet som behövs under krigsförhållanden.
  - Det **militära försvaret** består av våra väpnade styrkor som ska kunna möta en angripare som hotar vår territoriella integritet.
- Vilken verksamhet som ska omfattas av krisberedskap respektive civilt försvar beror på om verksamheten är samhällsviktig respektive totalförsvarsviktig.

En ny riksbankslag

5 kap. Krisberedskap och höjd beredskap

Mål

- 1 § Målen för Riksbankens verksamhet enligt detta kapitel är att
1. allmänheten ska kunna göra nödvändiga betalningar även under fredstida krissituationer och vid höjd beredskap,
  2. sårbarheten i fråga om betalningar ska begränsas, och
  3. Riksbanken ska ha en god förmåga att hantera sina uppgifter även under sådana förhållanden som avses i 1.

Uppgift

Omfattning

- 2 § Riksbanken ska ansvara för planeringen för fredstida krissituationer och höjd beredskap vad gäller sin egen verksamhet.
- Riksbanken ska också ha ett planerings- och kontrollansvar i förhållande till sådana juridiska personer och sådana näringsidkare inom kontanthantering som avses i 3 och 4 §§.

Krav på Riksbanken

Förberedelser inför fredstida kriser

- 5 § Riksbanken ska planera och vidta förberedelser för att skapa en god förmåga att hantera en kris, förebygga sårbarheter och motstå hot och risker i syfte att uppnå de mål som avses i 1 §. Vid behov ska Riksbanken också förbereda alternativa lösningar i förhållande till de system och rutiner som vanligtvis används.

Vid en krissituation ska Riksbanken vidta de åtgärder som behövs för att hantera konsekvenserna av denna. Riksbanken ska dock inte överta ansvaret för driften av någon verksamhet.

Totalförsvarets krav och kontinuitet

- 6 § Riksbanken ska i sin verksamhet beakta totalförsvarets krav. Vid höjd beredskap ska Riksbanken i första hand inrikta sin verksamhet på uppgifter som har betydelse för totalförsvaret. Övrig verksamhet ska upprätthållas vid höjd beredskap i den mån det är möjligt.

E-kronan och beredskap

- Tankar kring e-kronans utformning (från riksbankens interna arbete)
  - Ska det vara ett separat beredskapssystem eller samma system som i normalläge?
  - Hur låst och beroende ska en användare vara till sin intermediär?
  - Hur utformar man en e-krona så att den fungerar även vid avbrott i elförsörjning och datakommunikation?
  - Hur säkerställer man att alla, även de med funktionsnedsättningar, kan använda en e-krona i händelse av kris eller höjd beredskap?
  - Hur minimerar vi (kredit)risker med en e-krona, i synnerhet vid offline-användning?

Frågeställning

Återförsäljare

1. Hur påverkas er verksamhet idag av avbrott och störningar som medför att köp inte kan genomföras?
2. Hur fungerar verksamhetens reservlösningar vid avbrott eller störningar i existerande betaltjänster?
3. Vilka egenskaper skulle en potentiell e-krona behöva ha för att kunna fungera som reservlösning?

Banker och betaltjänstleverantörer

1. Vad skulle man från ett e-kronaperspektiv kunna lära sig av hur banker och andra betaltjänstleverantörer arbetar med att säkerställa betalningar?
2. Hur skulle en eventuell e-krona kunna komplettera bankers och andra betaltjänstleverantörers beredskap/reservlösningar för att säkerställa betalningar i alla situationer (eller i varje fall så många situationer som möjligt)?
3. Vilken roll och vilket ansvar skulle banker och andra betaltjänstleverantörer kunna tänka sig ha för att bidra till att en e-krona kan bli en användbar och tillförlitlig reservlösning?

Avslutning

- Nästa möte den 23 februari – tema eventuellt anonymitet och integritet